Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky Banská Bystrica
Správa CHKO Východné Karpaty, Medzilaborce

PROJEKT OCHRANY CHRÁNENÉHO AREÁLU (CHA) LABOREC

December 2016

OBSAH PROJEKTU OCHRANY CHRÁNENÉHO AREÁLU (CHA) LABOREC

1. Základné údaje 5
1.1. Názov chráneného územia a jeho ochranného pásma 5
1.2. Prehľad príslušnosti k chráneným územiam 5
1.2.1. K chráneným územiam podľa § 17 ods. 1 zákona, navrhovaným chráneným vtáčím územiam a územiam európskeho významu zaradených v zoznamoch schválených vládou a územiam medzinárodného významu 5
1.2.2. K iným chráneným nehnuteľnostiam 5
1.3. Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma 6
1.3.1. Súpis dotknutých územnosprávnych jednotiek (kraj, okres, obec, katastrálne územie) 6
1.3.2. Súpis dotknutých lesných hospodárskych celkov 6
1.3.3. Celková výmera chráneného územia a jeho ochranného pásma 6
1.3.4. Prehľad výmer druhov pozemkov v chránenom území, v jednotlivých ekologicko-funkčných priestoroch a zónach a ochrannom pásme chráneného územia 7
1.3.5. Prehľad foriem vlastníctva v členení na poľnohospodárske, lesné a iné pozemky 7
1.3.6. Určenie celistvosti a lokalizácie pozemkov vo vlastníctve štátu 8
1.4. Vymedzenie predmetu ochrany, pre ktorý sa vyhlasuje chránené územie a jeho ochranné pásmo 8
1.4.1. Súpis biotopov európskeho významu a biotopov národného významu 8
1.4.2. Súpis biotopov druhov európskeho významu a biotopov druhov národného významu 8
1.4.3.Súpis biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov 8
1.4.4. Súpis ostatných predmetov ochrany (§ 18 ods. 1, § 19 ods. 1, § 23 ods. 1, § 25 ods. 1 zákona) 8
1.4.5. Súpis zistených biotopov európskeho významu a biotopov národného významu, biotopov druhov európskeho významu a biotopov druhov národného významu a biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov, ktoré nie sú určené ako predmet ochrany 8
1.4.6. Odôvodnenie ochrany a určenie významnosti chráneného územia pre zachovanie predmetu ochrany 9
2. Stanovenie hlavného cieľa a vedľajších cieľov ochrany a možnosti využívania chráneného územia a jeho ochranného pásma verejnosťou 10
2.1. Stanovenie hlavného cieľa a vedľajších cieľov ochrany 10
2.2. Členenie na ekologicko-funkčné priestory a zóny podľa cieľa ochrany 11
2.3. Vymedzenie verejne prístupných častí chráneného územia a stanovenie možností ich využitia 11
3. Zhodnotenie potreby opatrení na dosiahnutie cieľov ochrany v ekologicko-funkčných priestoroch a zónach 12
3.1. Zhodnotenie vzťahu k územnoplánovacej dokumentácii regiónu a dotknutých obcí a identifikácia stretu záujmov s cieľmi ochrany 12
3.2. Zhodnotenie potreby a časovej doby uplatňovania asanačných, rekonštrukčných, regulačných alebo iných zásahov a ďalších preventívnych alebo nápravných opatrení v jednotlivých ekologicko-funkčných priestoroch a zónach 14
3.3. Zhodnotenie potrebných obmedzení bežného obhospodarovania 15
3.3.1. Zhodnotenie potreby zmeny kategórie lesov v súlade s ekologicko-funkčnými priestormi a zónami, vyhotovuje sa len v prípade lesných pozemkov s porastovou plochou 15
3.4. Určenie pozemkov, ktoré môžu byť predmetom podpory zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a iných finančných nástrojov pre oblasť životného prostredia 15
4. Podrobnosti o ochrane chráneného územia a jeho ochranného pásma 16
4.1. Návrh stupňov ochrany, územná a časová doba uplatňovania zákazov a obmedzení 16

4.1.1. Určenie stupňa ochrany v miestach prekryvu manažmentových opatrení na zabezpečenie starostlivosti o vzájomne sa prekrývajúce predmety ochrany 18
4.2. Vymedzenie činností na účely zabezpečenia starostlivosti o predmet ochrany a chránené územie, na výkon ktorých je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody alebo výkon ktorých je zakázaný podľa tohto zákona 18
4.2.1. Identifikácia nesúladov navrhovaného stupňa ochrany a navrhovanej územnej a časovej doby uplatňovania zákazov a obmedzení s navrhovaným spôsobom starostlivosti a využívania územia, návrh riešenia na ich odstránenie 18
5. Návrh riešenia spôsobu a určenia výšky poskytnutia náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania zámenou, výkupom nájmom a zmluvnou starostlivosťou, spôsob náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania 18
5.1. Zoznam pozemkov navrhovaných na riešenie náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania formou zámeny, výkupu, nájmu a zmluvnej starostlivosti s uvedením parcelného čísla pozemku podľa registra "C" alebo registra "E", výmery a druhu pozemku, čísla listu vlastníctva alebo pozemkovoknižnej vložky s uvedením kraja, okresu, obce a katastrálneho územia, formy vlastníctva, hodnoty pozemku a porastov, stupňa ochrany a územnej a časovej doby uplatňovania zákazov a obmedzení na pozemku vrátane činností na zabezpečenie starostlivosti o predmety ochrany, na výkon ktorých je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody alebo výkon ktorých je zakázaný podľa tohto zákona 18
5.2. Určenie predpokladanej priemernej ročnej výšky nájmu pozemkov pre všetky pozemky rovnakého druhu v jednotlivých ekologicko-funkčných priestoroch 18
5.3. Určenie predpokladanej výšky odplaty za zmluvnú starostlivosť v jednotlivých ekologicko-funkčných priestoroch 19
6. Ekonomické a sociálne zhodnotenie vplyvu uplatňovania obmedzení bežného obhospodarovania s dlhodobým výhľadom limitov, regulatív a opatrení 19
6.1. Určenie vplyvu obmedzenia bežného obhospodarovania pozemkov 19
6.1.1. Určenie predpokladanej výšky finančných prostriedkov na zabezpečenie finančnej náhrady a náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania zámenou, výkupom nájmom a zmluvnou starostlivosťou 19
6.1.2. Určenie predpokladaného vplyvu zámeny, výkupu, nájmu pozemkov, obmedzení intenzity výroby a dodatočných nákladov na hospodárenie štátnych podnikov 19
6.2. Zoznam pozemkov oslobodených od dane z pozemkov 19
6.3. Určenie predpokladaného vplyvu na zamestnanosť 19
7. Návrh technického vybavenia územia 20
7.1. Opis technického vybavenia 20
7.1.1. Návrh označenia chráneného územia a ochranného pásma 20
7.1.2. Označenie zón chráneného územia 21
7.1.3. Označenie prístupových miest do chráneného územia 21
8. Prílohy v analógovej a elektronickej podobe vo formáte PDF 22
8.1. Prehľad odbornej literatúry a použitých odborných podkladov 22
8.2. Situačný náčrt chráneného územia 23
8.2.1. Situačný náčrt prekryvu CHA s inými územiami 23
8.2.2. Mapové vymedzenie hraníc verejne prístupných častí chráneného územia 23
8.2.3. Situačný náčrt priebehu hranice chráneného územia na parcele KNC č. 2494 k. ú. Habura 23
8.3. Zoznam pozemkov podľa registra "C" alebo registra "E" 23
8.4. Mapa celistvosti a lokalizácie pozemkov vo vlastníctve štátu 23
8.5. Situačný náčrt predmetu ochrany, najmä vymedzenie hraníc biotopov alebo komplexov biotopov s rovnakým alebo podobným spôsobom starostlivosti – biotopy európskeho a národného významu 23
8.5.1. Situačný náčrt predmetu ochrany – biotopy Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy a Br6 Brehové porasty deväťsilov 23
8.5.2. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu netopier obyčajný 23

8.5.3. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu podkovár malý 23
8.5.4. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu bobor vodný 23
8.5.5. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu vydra riečna 23
8.5.6.Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu mlok hrebenatý 23
8.5.7. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu pĺž zlatistý 23
8.5.8. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu mrena stredomorská 23
8.5.9. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu bystruška potočná 24
8.5.10. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu ohniváčik veľký 24
8.6. Mapa ekologicko-funkčných priestorov 24
8.7. Situačný náčrt alebo mapa prírodoochranného hodnotenia biotopov 24
8.7.1. Mapové vymedzenie hraníc pôvodných alebo ľudskou činnosťou málo pozmenených predmetov ochrany 24
8.7.2. Mapové vymedzenie hraníc predmetu ochrany, kde priaznivý stav predmetu ochrany nemožno, alebo vzhľadom na cieľ ochrany nie je žiaduce zabezpečiť bežným obhospodarovaním 24
8.7.3. Mapové vymedzenie hraníc pozemkov dotknutých potrebou zavádzať preventívne opatrenia 24
8.7.4. Mapové vymedzenie hraníc predmetu ochrany s rovnakým alebo podobným navrhovaným spôsobom starostlivosti, kde priaznivý stav ochrany tohto predmetu ochrany záleží na obhospodarovaní človekom 24
8.7.5. Mapové vymedzenie hraníc častí chráneného územia, kde priaznivý stav časti krajiny závisí na bežnom obhospodarovaní 24
8.8. Mapa navrhovaných stupňov ochrany 24
8.9. Mapa pozemkov oslobodených od dane z pozemkov 24
8.10. Mapa technického vybavenia 24

1. Základné údaje

1.1. Názov chráneného územia a jeho ochranného pásma

Chránený areál (CHA) Laborec. Ochranné pásmo chráneného územia sa osobitne nevymedzuje.

1.2. Prehľad príslušnosti k chráneným územiam

1.2.1. K chráneným územiam podľa § 17 ods. 1 zákona, navrhovaným chráneným vtáčím územiam a územiam európskeho významu zaradených v zoznamoch schválených vládou a územiam medzinárodného významu

Chránený areál (CHA) Laborec nie je v prekryve so žiadnym maloplošným, ani veľkoplošným chráneným územím národnej siete.

Územie je súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území (tzv. NATURA 2000). Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (ďalej len „Výnos“) bolo zaradené ako navrhované územie európskeho významu. Navrhované územia európskeho významu schválila Európska Komisia. Dňa 25. januára 2008 bolo vydané rozhodnutie Komisie ES K(2008)271, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma zoznam území európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne, ktorého súčasťou je aj predmetné územie.

Hranica navrhovaného územia nie je totožná s hranicou uvedenou vo výnose MŽP SR č. 3/2004 -5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa schvaľuje zoznam ÚEV. Zmeny nastali po pozemkových úpravách v k. ú. Habura, z 2.2.2015. Zo zoznamu vypadli parcely KNC k. ú. Habura č. 1230/1 a 1230/4. Namiesto nich bola pridaná parcela KNC k. ú. Habura č. 3235 časť parcely KNC k. ú. Habura č. 2494. Výmera chráneného územia sa zmenila z 15,97 ha na 21,45 ha.

Celé územie CHA je zároveň súčasťou chráneného vtáčieho územia Laborecká vrchovina (SKCHVU011), ktoré bolo vyhlásené Vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 438 zo 17. septembra 2009, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Laborecká vrchovina. Táto vyhláška nadobudla účinnosť 1. novembra 2009.

1.2.2. K iným chráneným nehnuteľnostiam

V chránenom území sa nachádzajú aj chránené nehnuteľností v zmysle prílohe č. 3 vyhlášky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov. Okrem chránených území spracovaných v predošlej kapitole sem spadajú nasledovné územia:

502	Ochranné pásmo vodárenských zdrojov (I. – III. stupeň)	Laborec je pod č. 424 zaradený medzi vodohospodársky významné vodné toky (Príloha č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z. z 29. apríla 2005, ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov). Číslo hydrologického poradia 4-30-03-001.
801	Iná ochrana a) doprava	a) Popri chránenom území prechádza cesta II. triedy č. 559, Medzilaborce – Čertižné. Ochranné pásmo cesty II. triedy je 15 m od osi vozovky miestnej komunikácie, alebo 25 m od osi vozovky ak sa buduje ako rýchlostná komunikácia. Na:

		117,7 rkm, 118.0 rkm a 21,7 rkm cesta prechádza v bezprostrednej blízkosti vodného toku Laborec.
	b) poľovníctvo	b) Vodný tok Laborec v chránenom území, patrí do lovného pstruhového revíru Laborec č. 5 (4-1160-4-1), MsO SRZ Medzilaborce.
	c) poľovníctvo	c) Predmetné územie je súčasťou uznaných poľovných revírov (PR): • Hudákov - Kalinov, ktorý poľovnícky obhospodaruje PZ sloboda Kalinov. • Stavlinec - Habura, ktorý poľovnícky obhospodaruje PS Habura. • Kopaniny - Čertižné, ktorý poľovnícky obhospodaruje PS Čertižné.

1.3. Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma

CHÚ sa nachádza na 117,5 rkm až 119,4 rkm a na 121,6 rkm až 124,4 rkm vodného toku Laborec.

Podľa katastra nehnuteľností so stavom k 30.6.2016, sa chránené územie nachádza na 3 celistvých parcelách KNC č.: 435 (k. ú. Borov), 3235 (k. ú. Habura) a 898/4 (k. ú. Čertižné).

Územie zasahuje aj do časti parcely KNC č. 2494 v k. ú Habura. Hranica chráneného územia na tejto parcele je určená priamkou spájajúcou bod na hranici parciel KNC k. ú. Habura 2485, 2486 a 2494 s bodom na hranici parciel KNC k. ú. Habura 2508, 2509 a 2498. Do chráneného územia spadá severná časť tejto parcely. Podrobnejšie zobrazenie priebehu hranice chráneného územia na uvedenej parcele je zobrazené v prílohe č. 8.2.3.

1.3.1. Súpis dotknutých územnosprávnych jednotiek (kraj, okres, obec, katastrálne územie)

Kód kraja	**Názov kraja**	**Kód okresu**	**Názov okresu**	**Kód obce**	**Názov obce**	**Kód k. ú.**	**Názov k. ú.**
7	Prešovský	705	Medzilaborce	520128	Čertižné	809349	Čertižné
				520187	Habura	815331	Habura
				520471	Medzilaborce	803723	Borov

Zoznam dotknutých parciel je v prílohe č. 8.3.

1.3.2. Súpis dotknutých lesných hospodárskych celkov

Chránené územie je súčasťou lesného hospodárskeho celku (LHC) Medzilaborce. Chránené územie sa nenachádza na lesnom pozemku.

1.3.3. Celková výmera chráneného územia a jeho ochranného pásma

Celková výmera chráneného územia podľa aktuálneho parcelného stavu (so stavom k 30.6.2016) je 21,45 ha. Ochranné pásmo chráneného územia sa osobitne nevymedzuje.

Výmera nie je totožná z výmerov uvedenom vo výnose MŽP SR č. 3/2004 -5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa schvaľuje zoznam ÚEV. Zmeny nastali po pozemkových úpravách v k. ú. Habura, z 2.2.2015. Celková výmera sa zmenila z 15,97 ha na súčasných 21,45.

1.3.4. Prehľad výmer druhov pozemkov v chránenom území, v jednotlivých ekologicko-funkčných priestoroch a zónach a ochrannom pásme chráneného územia

Vzhľadom na charakter územia sa ekologicko-funkčné priestory a zóny nevyčleňujú.

Prehľad výmer druhov pozemkov v chránenom území podľa katastrálneho stavu
(KNC stav k 30.6.2016)

Zóny a ekologicko-funkčné priestory (EFP)	**orná pôda**	**chmeľnice**	**vinice**	**záhrady**	**ovocné sady**	**trvalé trávne porasty**	**lesné pozemky**	**vodné plochy**	**zastavané plochy a nádvoria**	**ostatné plochy**	**Sumárny prehľad:**
EFP sa nevymedzujú								21,4479			21,4479
Sumárny prehľad:								**21,4479**			**21,4479**

1.3.5. Prehľad foriem vlastníctva v členení na poľnohospodárske, lesné a iné pozemky

Prehľad foriem vlastníctva (v % z celkovej výmery predmetného CHÚ)
(stav k 30.6.2016)

Forma vlastníctva/druh pozemku	**Chránené územie**					
	Poľnohospod. pozemky	Lesné pozemky	Vodné plochy	Zastavané plochy a nádvoria	Ostatné plochy	**Sumárny prehľad:**
štátne			100 %			**100 %**
súkromné						
urbárske						
ostatné spoločenstvenné						
cirkevné						
poľnohosp. organizácií						
miest a obcí						
iní vlastníci						
nevysporiadané						
Sumárny prehľad:			**100 %**			**100 %**

V prílohe č. 8.3 je spracovaný tabuľkový prehľad správcov a nájomcov, tak ako sú vedení v katastri nehnuteľností.

1.3.6. Určenie celistvosti a lokalizácie pozemkov vo vlastníctve štátu

Celé CHÚ predstavuje parcely vodného toku vo vlastníctve Slovenskej republiky a správcom dotknutých pozemkov je Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Radničné námestie 8, Banská Štiavnica, PSČ 965 55, SR (Odštepný závod Košice, Ďumbierska 14, Košice).

1.4. Vymedzenie predmetu ochrany, pre ktorý sa vyhlasuje chránené územie a jeho ochranné pásmo

1.4.1. Súpis biotopov európskeho významu a biotopov národného významu

Premetom ochrany chráneného územia sú:

Biotopy európskeho významu		
Kód biotopu	**Kód NATURA**	**Názov biotopu**
Ls1.3	**91E0***	**Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy**
Br6	**6430**	**Brehové porasty deväťsilov**

Pôvodne bol ako predmet ochrany zahrnutý aj biotop 3230 - Br3 Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s myrikovkou nemeckou (*Myricaria germanica*), ktorý sa vyskytoval v úseku toku nad obcou Čertižné. V rámci úpravy hraníc ÚEV bol tento úsek toku vyňatý z ÚEV0232 Laborec a pričlenený k ÚEV0048 Dukla, z dôvodu menšej fragmentácie chráneného územia a celistvosti biotopov. V časti toku, ktorý ostal v CHA Laborec, je uvedený biotop plošne menej zastúpený a je v nepriaznivom stave, preto ho nenavrhujeme ako predmet ochrany územia.

1.4.2. Súpis biotopov druhov európskeho významu a biotopov druhov národného významu

Predmetom ochrany sú biotopy druhov živočíchov európskeho významu **netopier obyčajný (*Myotis myotis*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), bobor vodný (*Castor fiber*), vydra riečna (*Lutra lutra*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), pĺž zlatistý (*Sabanejewia aurata*), mrena stredomorská (*Barbus meridionalis*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*).**

1.4.3.Súpis biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov

Kapitola sa nespracováva vzhľadom na to, že spracovávaný projekt ochrany CHÚ nie je projektom ochrany CHVÚ.

1.4.4. Súpis ostatných predmetov ochrany (§ 18 ods. 1, § 19 ods. 1, § 23 ods. 1, § 25 ods. 1 zákona)

V chránenom území nie sú evidované iné predmety ochrany.

1.4.5. Súpis zistených biotopov európskeho významu a biotopov národného významu, biotopov druhov európskeho významu a biotopov druhov národného významu a biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov, ktoré nie sú určené ako predmet ochrany

V chránenom území sa okrem vyššie (vrátane kapitoly 1.4.1.) uvedených biotopov vyskytujú aj vzrastlé brehové porasty a sprievodná vegetácia vodného toku rôznorodého drevinového zloženia. V drevinovej skladbe sú zastúpené najmä vŕba krehká (*Salix fragilis*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), jelša sivá (*Alnus incana*), javor poľný (*Acer campestre*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*) a iné. Porasty sú fragmentované, lemujú vodný tok v rôznej šírke a na niektorých miestach úplne chýbajú (buď boli v minulosti vyrúbané miestnymi obyvateľmi alebo poškodené povodňami). Tieto porasty sa nezaradzujú k biotopom lužných lesov. Z biotopov európskeho významu sa v chránenom území pomiestne vyskytuje aj biotop Br3 – Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia s myrikovkou nemeckou (*Myricaria*

germanica) (3230), ktorý je však v chránenom území plošne málo zastúpený a v nevyhovujúcom stave. Charakteristickým biotopom územia je aj biotop Br1 - Štrkové lavice bez vegetácie.
Z druhov živočíchov európskeho, alebo národného významu sa v chránenom území vyskytuje aj rak riečny (*Astacus astacus*), mihuľa potiská (*Eudontomyzon danfordi*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra)* a spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*).

1.4.6. Odôvodnenie ochrany a určenie významnosti chráneného územia pre zachovanie predmetu ochrany

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (91E0*), Brehové porasty deväťsilov (6430) a biotopov druhov netopier obyčajný (*Myotis myotis*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*), bobor vodný (*Castor fiber*), vydra riečna (*Lutra lutra*), mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*), pĺž vrchovský / pĺž zlatistý (*Sabanejewia balcanica* / *Sabanejewia aurata*), mrena škvrnitá / mrena stredomorská (*Barbus peloponnesius* / *Barbus meridionalis*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*).

Územie je súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území (tzv. NATURA 2000). Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu (ďalej len „Výnos“) bolo zaradené ako navrhované územie európskeho významu pod označením SKUEV0232 Rieka Laborec. Navrhované územia európskeho významu schválila Európska Komisia. Dňa 25. januára 2008 bolo vydané rozhodnutie Komisie ES K(2008)271, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma zoznam území európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne, ktorého súčasťou je aj predmetné územie.

Územie predstavuje ukážku prirodzeného meandrujúceho podhorského toku (metaritrál), málo pozmeneného ľudskou činnosťou, na ktorý sú naviazané biotopy sprievodnej vegetácie, medzi ktoré patria aj cenné biotopy (Ls1.3) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy - 91E0* a (Br6) Brehové porasty deväťsilov – 6430. Uvedené biotopy sa v území nachádzajú v relatívne priaznivom stave, čo nie vždy odráža stav uvedených biotopov v celom bioregióne. V rámci celého bioregiónu uvedené biotopy postupne ubúdajú, v dôsledku klimatických zmien, vysušovania krajiny, nedostatku pôdnej vlhkosti, ale aj v dôsledku negatívnych antropogénnych činností spojených s ťažbou riečneho materiálu, reguláciou tokov, ukladaním odpadkov v brehových porastoch a s tým spojené šírenie inváznych druhov rastlín. Na miestach na ktorých sa vytvárajú mokrade a slepé ramená toku sa vzácne vyskytuje mlok hrebenatý (*Triturus cristatus*) a bystruška potočná (*Carabus variolosus*). Takýchto lokalít je na rieke Laborec veľmi málo a práve v chránené územie je niekoľko z nich. Brehový porast predstavuje aj lovný a úkrytový biotop pre viaceré druhy netopierom. Medzi tie najvýznamnejšie a najčastejšie sa vyskytujúce patria podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a netopier obyčajný (*Myotis myotis*). Samotný meandrujúci tok Laborec v tomto území poskytuje aj vhodný biotop pre pĺža zlatistého (*Sabanejewia aurata*), ktorého trend početnosti v širšom bioregióne neustále klesá. Ohrozené sú predovšetkým jeho reprodukčné biotopy. Znižujúca sa početnosť je spôsobená aj fragmentáciou územia s výskytom uvedeného druhu. V chránenom území sa zatiaľ vyskytuje dostatok stanovíšť na ktorých bol potvrdený výskyt tohto druhu. Územie zahŕňa aj viaceré neresiská mreny karpatskej (*Barbus meridionalis*) (štrkové lavice), ktorá je v metaritrály rieky Laborec dominantným druhom rýb. CHA predstavuje aj ukážku vhodného lovného ako aj reprodukčného biotopu vydry riečnej (*Lutra lutra*) a bobra vodného (*Castor fiber*). Vonkajšia hranica územia susediaca s otvorenou krajinou predstavuje biotop s výskytom chráneného druhu motýľa ohniváčika veľkého (*Lycaena dispar*).

Vyhlásením navrhovaného CHA Laborec sa zabezpečí zachovanie priaznivého stavu biotopov európskeho významu a biotopov druhov európskeho významu, ktoré sú premetom ochrany a zníženie antropogénnych vplyvov, ktoré môžu zhoršiť priaznivý stav biotopov, hlavne neusmernená ťažba riečneho materiálu z nánosov, štrkových lavíc a riečneho koryta, nevhodné úpravy brehov a likvidácia brehových porastov.

2. Stanovenie hlavného cieľa a vedľajších cieľov ochrany a možnosti využívania chráneného územia a jeho ochranného pásma verejnosťou

2.1. Stanovenie hlavného cieľa a vedľajších cieľov ochrany

Stanovenie cieľov vyplýva z nasledovných podkladov zohľadňujúcich stav biotopov a druhov európskeho významu v území a ich stavu a potreby zmien v rámci biogeografického regiónu.

Kód biotopu	Reprezentatívnosť biotopu v území	Relatívna rozloha biotopu v území	Zachovalosť biotopu v území	Stav biotopu	Výmera biotopu v rámci bioregiónu (km^2)	Stav biotopu v rámci bioregiónu	bioregión	Cieľ ochrany v rámci územia	Priorita
6430	B	C	B	B	19,87	FV	alpský	Nutné udržanie stavu v území	Nízka
91E0*	B	C	B	B	42	U1	alpský	Nutné zlepšenie stavu v území	Stredná

* prioritný biotop

Vysvetlivky k tabuľke:
A – priaznivý – výborný, B – priaznivý – dobrý, C – nepriaznivý – narušený, D – nepriaznivý – nevyhovujúci
FV – priaznivý, U1 – nepriaznivý – nevyhovujúci, U2 – nepriaznivý – zlý (Polák, Saxa 2005)

Bioregión	Druh	Relatívna početnosť v území	Zachovalosť populácie v území	Stav izolovanosti populácie v území	Celkový stav populácie v území	Stav druhu na úrovní biogeografického regiónu	Cieľ ochrany v rámci územia	Priorita
alpský	*Sabanejewia aurata*	C	B	C	B	XX	nutné udržanie stavu v území	stredná
alpský	*Carabus variolosus*	C	B	C	B	XX	nutné udržanie stavu v území	stredná
alpský	*Triturus cristatus*	**C**	B	**C**	C	U2	nutné zlepšenie stavu v území	vysoká
alpský	*Rhinolophus hipposideros*	D			marginálny výskyt	U1	nutné udržanie stavu v území	stredná
alpský	*Myotis myotis*	D			marginálny výskyt	U1	nutné udržanie stavu v území	stredná
alpský	*Barbus meridionalis*	**C**	**B**	**C**	B	U1	nutné zlepšenie stavu v území	stredná
alpský	*Lutra lutra*	C	A	C	A	U1	nutné udržanie stavu v území	stredná

alpský	*Castor fiber*	C	C	C	C	FV	nutné udržanie stavu v území	nízka
alpský	*Lycaena dispar*	C	B	C	B	FV	nutné udržanie stavu v území	nízka

Vysvetlivky k tabuľke:
A – priaznivý – výborný, B – priaznivý – dobrý, C – nepriaznivý – narušený, D – nepriaznivý – nevyhovujúci
FV – priaznivý, U1 – nepriaznivý – nevyhovujúci, U2 – nepriaznivý – zlý (Polák, Saxa 2005)

Hlavným (strategickým) cieľom ochrany: **Zachovanie, prípadne zlepšenie stavu biotopov a biotopov druhov, ktoré sú predmetom ochrany územia.**

Podmienkou dosiahnutia priaznivého stavu biotopov a biotopov druhov je zosúladenie požiadaviek na ich ochranu s využívaním lokality.

Medzi vedľajšie ciele na zachovanie, prípadne zlepšenie, priaznivého stavu biotopov v CHA Horný tok Výravy možno zaradiť:

- **Vedľajší (operatívny) cieľ 1**: Zabezpečiť, aby nedošlo (s výnimkou ustanovenia 6.4 smernice o biotopoch) k nepriaznivému ovplyvneniu "integrity" ÚEV v dôsledku akéhokoľvek plánu alebo projektu, ktorý nie je priamo spojený/určený pre manažment ÚEV, ale ktorý môže mať významný vplyv na ÚEV buď samostatne alebo v spojení s inými plánmi alebo projektmi.
- **Vedľajší (operatívny) cieľ 2**: Zabezpečiť zlepšenie stavu biotopu európskeho významu 91E0* a 6430 a zachovanie príp. obnova biotopov druhov európskeho významu mloka hrebenatého (*Triturus cristatus*), bystrušky potočnej (*Carabus variolosus*), ohnivačíka veľkého (*Lycaena dispar*), netopiera obyčajného (*Myotis myotis*) a podkovára malého (*Rhinolophus hipposideros*).
- **Vedľajší (operatívny) cieľ 3**: Zachovanie a obnova biotopov druhov európskeho významu mreny stredomorskej (*Barbus meridionalis*), plža zlatistého (*Sabanejewia aurata*), bobra vodného (*Castor fiber*) a vydry riečnej (*Lutra lutra*).
- **Vedľajší (operatívny) cieľ 4**: Zvýšiť poznatky o území a informovanosť verejnosti o význame a potrebách CHA.

2.2. Členenie na ekologicko-funkčné priestory a zóny podľa cieľa ochrany

Vzhľadom na charakter územia sa ekologicko-funkčné priestory a zóny nevyčleňujú.

2.3. Vymedzenie verejne prístupných častí chráneného územia a stanovenie možností ich využitia

V navrhovanom CHA Laborec sa vymedzujú verejne prístupné časti na dvoch lokalitách a to ako vyhradené miesta pre preháňanie hospodársky významných zvierat, po ich primeranom spevnení kamennou nahádzkou, aby nedochádzalo k erózii brehov. Tieto vyhradené miesta sa nachádzajú na 117,6 rkm, a 122,5 rkm vodného toku Laborec.

Všetky vyhradené miesta sú miestnymi obyvateľmi využívané dlhodobo. Sú umiestnené v prirodzených depresiách s plytkou prúdiacou vodou bez negatívnych vplyvov na predmet ochrany v chránenom území. Vyhradené miesta budú v teréne označené informačnými tabuľami.

Grafické zobrazenie umiestnenia týchto území je v prílohe č. 8.2.2. projektu ochrany.

3. Zhodnotenie potreby opatrení na dosiahnutie cieľov ochrany v ekologicko-funkčných priestoroch a zónach

3.1. Zhodnotenie vzťahu k územnoplánovacej dokumentácii regiónu a dotknutých obcí a identifikácia stretu záujmov s cieľmi ochrany

Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Prešovského kraja, zmeny a doplnky 2009. Záväzná časť ÚPN VÚC bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Prešovského samosprávneho kraja (PSK) č.4/2004, ktorým sa mení a dopĺňa NV SR č.216/1998 Z. z., ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN VÚC Prešovského kraja schváleného uznesením vlády SR č. 268/1998. Posledné zmeny a doplnky ÚPN VÚC Prešovského kraja 2009 boli schválené Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 588/2009 dňa 27.10.2009. Záväzná časť Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Prešovského kraja 2009 bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 17/2009 schváleným Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 589/2009 dňa 27.10.2009 s účinnosťou od 06.12.2009. V súčasnosti prebiehajú práce na aktualizácii ÚPN VÚC Prešovského kraja. Vodný tok Laborec je podľa ÚPN VÚC Prešovského kraja a RÚSES-u okresu Medzilaborce vymedzený ako hydrický regionálny biokoridor (RB) Laborec od pramennej oblasti až po hranicu okresu Humenné a okresu Michalovce v k. ú. Strážske a v ktorom nie sú plánované žiadne nové investičné aktivity. V rámci záväznej časti ÚPN VÚC Prešovského kraja je chránené územie, riešené v kapitolách:

- **1.9** v územnoplánovacích dokumentáciách a územnoplánovacích podkladoch obcí na území národných parkov, v ich ochranných pásmach, chránených krajinných oblastiach a v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000, posudzovať všetky novonavrhované zóny, väčšie stavebné komplexy a ďalšie činnosti, v zmysle platnej legislatívy o posudzovanívplyvov na životné prostredie,

- **4.9.1** v oblasti ochrany prírody a krajiny**,** zabezpečiť ochranu osobitne chránených častí prírody a krajiny, postupne zabezpečovať právnu ochranu pripravovaných návrhov území európskeho významu a navrhovaných území európskeho významu za účelom ich začlenenia do sústavy NATURA 2000 a zabezpečiť právnu ochranu navrhovaných chránených vtáčích území ako súčasti sústavy NATURA 2000,

- **4.9.2** v oblasti ochrany prírody a krajiny, pri hospodárskom využívaní chránených území uplatňovať diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia, najmä zohľadňovať samoreprodukčnú schopnosť revitalizácie prírodných zdrojov,

- **4.9.7.3** pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať: prispôsobenie trasovania dopravnej a inej technickej infraštruktúry ochrane prvkov ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich funkčnosť a homogénnosť, v prípade potreby nevyhnutného umiestnenia tejto infraštruktúry do územia biocentra umiestniť ju prioritne do okrajových častí biocentra,

- **4.9.7.4** pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať: eliminovanie stresových faktorov pôsobiacich na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečisťovanie vodných tokov a pod.), systémovými opatreniami,

- **4.9.7.6** pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať: zabezpečenie maximálnej ochrany brehových porastov hydrických biokoridorov,

- **4.9.7.7** pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať: minimalizovanie umiestňovania objemovo a plošne náročných stavieb do biocentier a biokoridorov provincionálneho, biosferického, nadregionálneho a regionálneho významu mimo zastavaných území obce a území s osobitnou ochranou, v súlade so všetkými regulatívmi bodu 4.,

- **4.9.9** v oblasti ochrany prírody a krajiny, chránené územia národnej siete a územia sústavy NATURA 2000 prednostne využívať na letnú poznávaciu turistiku a v naviazanosti na terénne danosti územia v prípustnej miere i pre zimné športy a letné vodné športy,

- **4.9.11** v oblasti ochrany prírody a krajiny, nevytvárať nové dobývacie priestory v chránených územiach s 3. až 5. stupňom ochrany a v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000,

- **5.3.25** chrániť koridory ciest I., II. a vybraných úsekov III. triedy, ich preložiek a úprav vrátane prejazdných úsekov dotknutými sídlami na**:** ceste II/559 Humenné - Čertižné s územnou rezervou na obchvaty obcí Zbudské, Hankovce, Kochanovce, Lackovce, so zaústením do pôvodnej cesty I/74 v priestore Humenné (Krámová),

- **7.3.4.1** neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne: v územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO a v navrhovaných a vyhlásených územiach sústavy NATURA 2000a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí,

- **7.3.4.2** neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne: v biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni,

- **7.3.4.3** neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne: v okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridorochmin. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA),

- **7.3.5.2** neumiestňovať pestovanie monokultúr rýchlorastúcich energetických drevín a energetických rastlín biomasy: v navrhovaných a vyhlásených územiach európskeho významu sústavy NATURA 2000,

- **II Verejnoprospešné stavby 1.2.29** cesta II/559 v úseku Humenné – Čertižné, rekonštrukcia na kategóriu C 9,5/80 a obchvaty obcí Zbudské, Hankovce, Kochanovce, Lackovce, s napojením v novej trase na pôvodnú cestu I/74 v priestore Humenné (Krámová),

Vodný tok Laborec sa v rámci dotknutých kat. území (Borov, Čertižné a Habura) nachádza v ekologicky štandardnom priestore.

Katastrálne územie Borov (obec Medzilaborce) má rozpracovaný spoločný územno-plánovací dokument so samosprávou mesta Medzilaborce „ÚPN mesta Medzilaborce“. „Obstarávanie ÚPN mesta Medzilaborce“ bolo zahájené v roku 2007. „Strategický dokument ÚPN mesta Medzilaborce“ a „Zadanie ÚPN mesta Medzilaborce“ boli spracované v roku 2008. „Koncept ÚPN mesta Medzilaborce“ bol predložený v roku 2009. V roku 2010 boli spracované dokumenty „Návrh ÚPN mesta Medzilaborce“ a „Správa o hodnotení ÚPN mesta Medzilaborce“.

V rámci obstarávania a spracovávania územno-plánovacej dokumentácie „ÚPN mesta Medzilaborce“ boli zapracované požiadavky a záujmy Štátnej ochrany prírody SR, Správy CHKO Východné Karpaty v rámci riešených katastrálnych území. Predmetné územie, ako aj okolité pozemky, sú mimo záujem pri plánovaní ďalšieho rozvoja výstavby obce.

Obec Čertižné nemá spracovaný územný plán obce a v posledných rokoch neboli zahájené práce na obstarávaní podkladov k spracovaniu ÚPN (podľa stavu územno-plánovacej dokumentácie Prešovského kraja). Predmetné územie, ako aj okolité pozemky, sú mimo záujem pri plánovaní ďalšieho rozvoja výstavby obce.

Obec Habura nemá spracovaný územný plán obce a v posledných rokoch neboli zahájené práce na obstarávaní podkladov k spracovaniu ÚPN (podľa stavu územno-plánovacej dokumentácie Prešovského kraja). Predmetné územie, ako aj okolité pozemky, sú mimo záujem pri plánovaní ďalšieho rozvoja výstavby obce.

3.2. Zhodnotenie potreby a časovej doby uplatňovania asanačných, rekonštrukčných, regulačných alebo iných zásahov a ďalších preventívnych alebo nápravných opatrení v jednotlivých ekologicko-funkčných priestoroch a zónach

Súčasťou brehovej vegetácie sú aj inváznе sa správajúce nepôvodné druhy rastlín ako napr. netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*) a pavinič päťlistý (*Parthenocistis quinquefolia*).

Najvhodnejším a zároveň najúčinnejším spôsobom kontroly výskytu a rozširovania týchto druhov rastlín je kombinácia pravidelného manuálneho odstraňovania inváznе sa správajúcich druhov a kontinuálnej kontroly.

Mechanické spôsoby ničenia vhodné pre dané CHÚ:

- *Vytrhávanie* – vhodný spôsob ničenia semenáčikov rastlín.
- *Vykopávanie rastlín* – vhodný spôsob na lokalitách s malým počtom jedincov. Nevyhnutné vykopať hlavu koreňa, výkop sa musí realizovať do min. hĺbky 20 cm. Odporúčaný termín na realizáciu: začiatok vegetačného obdobia.
- *Sekanie* – sekanie rýľom sa musí vykonávať pod pôdnym povrchom, kde sa nachádzajú koreňové rozmnožovacie púčiky. Preseknutie rastliny na úrovni alebo tesne pod povrchom je neúčinné a nezabráni regenerácii rastu. Sekanie sa odporúča využiť tiež v období tvorby ešte nezrelých zelených semien, vtedy môže byť rastlina po takomto zásahu celá zničená.
- *Opakované kosenie* – kosenie celých rastlín vo vegetatívnej fáze pred tvorbou súkvetia.

K zhoršeniu súčasného stavu predmetov ochrany územia môže dôjsť v súvislosti s realizáciou bežného obhospodarovania pozemkov v súlade s ustanoveniami a povinnosťami vlastníka, správcu alebo nájomcu, vyplývajúcimi z vodného zákona a naň nadväzujúcich predpisov, z cestného zákona a zákona o rybárstve. Ide najmä o **nasledovné činnosti**:

- odťaženie štrkových lavíc na zabezpečenie ustanovenia § 48 ods. 3 písm. e) vodného zákona
- odstraňovanie brehových porastov vo vodných tokoch a na pobrežných pozemkov zabezpečenie ustanovenia § 48 ods. 3 písm. c) vodného zákona
- premiestňovanie vyťažených kmeňov z brehových porastov alebo okolitých lesných porastov cez koryto toku na zabezpečenie ustanovenia § 48 ods. 3 písm. b) vodného zákona
- spevňovanie brehov vodných tokov na zabezpečenie ustanovenia § 48 ods. 3 písm. d) vodného zákona
- odstraňovanie porastov drevín v okolí cesty v zmysle ustanovení § 11 a 14 cestného zákona
- zarybňovanie toku (najmä s dôrazom na druhové zloženie rybej osádky).

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na stav predmetov ochrany chráneného územia, by mal vlastník, správca alebo nájomca pozemkov pred ich realizáciou ohlásiť orgánu ochrany prírody, za účelom dohodnutia takých postupov a rozsahov ich realizácia, aby boli naplnené ustanovenia zákonov, z ktorých tieto činnosti vlastníkovi, správcovi alebo nájomcovi vyplývajú a zároveň nedošlo k zhoršeniu súčasného stavu predmetov ochrany.

Toto neplatí pri povodňových stavoch, kedy je ochrana majetku a životov nadradená iným záujmom

3.3. Zhodnotenie potrebných obmedzení bežného obhospodarovania

Obmedzenie bežného obhospodarovania môže nastať pre vlastníka, správcu alebo nájomcu za situácie, ak by jeho realizáciou malo dôjsť k poškodeniu predmetov ochrany chráneného územia, alebo zhoršeniu ich stavu.

Správca vodného toku môže byť zo strany orgánu ochrany prírody vo svojej činnosti realizovanej v zmysle § 48 vodného zákona, najmä pri činnostiach uvedených v kapitole 3.2, obmedzený len v rozsahu plánovanej činnosti, výlučne za účelom zachovania stavu predmetov ochrany územia (v zmysle § 4 alebo 8 zákona o ochrane prírody a krajiny).

Nakoľko činnosti vyplývajú pre vlastníkov a správcov z príslušnej legislatívy, orgán ochrany prírody ich nezakáže, ale len obmedzí ich rozsah, obdobie realizácie alebo lokalizáciu tak, aby nedošlo k poškodeniu stavu predmetov ochrany územia.

3.3.1. Zhodnotenie potreby zmeny kategórie lesov v súlade s ekologicko-funkčnými priestormi a zónami, vyhotovuje sa len v prípade lesných pozemkov s porastovou plochou

V chránenom území sa nenachádzajú žiadne lesné pozemky.

3.4. Určenie pozemkov, ktoré môžu byť predmetom podpory zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a iných finančných nástrojov pre oblasť životného prostredia

Časť územia navrhovaného CHA Laborec môže byť predmetom podpory zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka a iných finančných nástrojov pre oblasť životného prostredia. Zoznam parciel, ktorých časti sa nachádzajú v navrhovanom chránenom území a na ktoré je možné žiadať podporu zo zdrojov Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka, je spracovaný v nasledovnej tabuľke aj s uvedením čísel LPIS blokov.

Katastrálne územie	**Parcela KN C číslo**	**Parcela KN E číslo**	**Číslo LPIS bloku**
Borov	432 časť	-	4508/1
Habura	2494 časť 3235 časť	-	4508/1 5503/1 6208/1 6209/1 6301/1 6304/1
Čertižné	898/4 časť	-	7208/1 7205/1

4. Podrobnosti o ochrane chráneného územia a jeho ochranného pásma

4.1. Návrh stupňov ochrany, územná a časová doba uplatňovania zákazov a obmedzení

Chránené územie Laborec je navrhované ako chránený areál podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V samotnom území CHA Laborec je navrhovaný **tretí stupeň ochrany**. Obmedzenia vyplývajúce z tretieho stupňa ochrany sú uvedené v § 14 zákona č. 543/2002 Z. z.:

(1) Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, je zakázané

a) vykonávať činnosti uvedené v § 13 ods. 1 písm. a); § 13 ods. 3 platí rovnako,
teda je zakázaný:
vjazd a státie s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru.
Zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla vrátane motorovej trojkolky, motorovej štvorkolky a snežného skútra
a) slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
b) na miesta, ktoré orgán oprávnený podľa tohto zákona na vyhlásenie (ustanovenie) chráneného územia a jeho ochranného pásma (§ 17) vyhradí najmä všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým vyhlasuje chránené územie a jeho ochranné pásmo (§ 17), návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma (§ 20) alebo zoznamom týchto miest uverejneným na úradnej tabuli okresného úradu v sídle kraja a úradnej tabuli dotknutej obce,
c) ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu

b) vchádzať alebo stáť s bicyklom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy; § 13 ods. 3 platí rovnako,
Zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla vrátane motorovej trojkolky, motorovej štvorkolky a snežného skútra
a) slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
b) na miesta, ktoré orgán oprávnený podľa tohto zákona na vyhlásenie (ustanovenie) chráneného územia a jeho ochranného pásma (§ 17) vyhradí najmä všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým vyhlasuje chránené územie a jeho ochranné pásmo (§ 17), návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma (§ 20) alebo zoznamom týchto miest uverejneným na úradnej tabuli okresného úradu v sídle kraja a úradnej tabuli dotknutej obce,
c) ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu.)

c) pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce,

d) táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať športové aktivity za hranicami zastavaného územia obce,

e) organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie,

f) použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovanú hudbu mimo uzavretých stavieb,

g) rozširovať nepôvodné druhy,

h) zbierať rastliny vrátane ich plodov,

i) organizovať spoločné poľovačky,

j) vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom.

(2) Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na

a) vykonávanie činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. a) až e), i), j), l) a m) a o),
teda sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na:
a) umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, a energetických porastov na poľnohospodárskej pôde,
b) likvidáciu existujúcich trvalých trávnych porastov s výnimkou činnosti povoľovanej podľa osobitných predpisov,
d) oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice,
e) pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať veľkých dobytčích jednotiek, umiestnenie košiara, stavby a iného zariadenia na ich ochranu,
i) budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy,
j) vykonávanie prípravy alebo výcviku a s nimi súvisiacich činností ozbrojenými zbormi a ozbrojenými silami mimo vojenských priestorov a vojenských obvodov; vykonanie prípravy alebo výcviku a s nimi súvisiacich činností v oblasti civilnej ochrany, Hasičským a záchranným zborom, alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zastavaného územia obce,
l) umiestnenie krátkodobého prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce,
m) umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo na inej vodnej ploche neslúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela,

b) umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia, ako aj akéhokoľvek iného reklamného alebo propagačného pútača, alebo tabule,

c) aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, herbicídov, toxických látok, priemyselných hnojív a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti,

d) let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia,

e) osvetlenie športového areálu mimo uzavretých stavieb,

f) vykonávanie technických geologických prác.

(3) Zákaz podľa odseku 1 písm. c) neplatí na pohyb

a) v súvislosti s obhospodarovaním pozemku, výkonom práva poľovníctva alebo výkonom rybárskeho práva a na pohyb vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,

b) na miestach, ktoré orgán oprávnený podľa tohto zákona na vyhlásenie (ustanovenie) chráneného územia a jeho ochranného pásma (§ 17) vyhradí najmä všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorým vyhlasuje chránené územie a jeho ochranné pásmo (§ 17), návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma (§ 20) alebo zoznamom týchto miest uverejneným na úradnej tabuli okresného úradu v sídle kraja a úradnej tabuli dotknutej obce.

(4) Zákaz podľa odseku 1 písm. d) až h) neplatí na miestach vyhradených orgánom oprávneným podľa tohto zákona na vyhlásenie (ustanovenie) chráneného územia a jeho ochranného pásma (§ 17) spôsobom uvedeným v odseku 3 písm. b). Zákaz podľa odseku 1 písm. h) neplatí na vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz.

Obmedzenia vyplývajúce z § 14 sa v chránenom území uplatňujú celoročne od 1. januára do 31. decembra kalendárneho roka.

V prípade krízových situácií, ak ide o bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia človeka alebo majetku (§ 29 písm. d) zákona o ochrane prírody), zákaz činnosti v území s tretín stupňom ochrany neplatí a súhlas na činnosť sa nevyžaduje.

Okrem toho sa podľa zákona o ochrane prírody v území uplatňujú aj ustanovenia podľa § 6 k ochrane prírodných biotopov, § 28 k posudzovaniu činností v európskej sústave chránených území, § 34 k chráneným druhom rastlín, § 35 k chráneným druhom živočíchov a § 47 k ochrane drevín.

4.1.1. Určenie stupňa ochrany v miestach prekryvu manažmentových opatrení na zabezpečenie starostlivosti o vzájomne sa prekrývajúce predmety ochrany

V území nenastáva situácia, že by sa prekrývali rôzne manažmentové opatrenia na zabezpečenie starostlivosti o vzájomne sa prekrývajúce predmety ochrany.

4.2. Vymedzenie činností na účely zabezpečenia starostlivosti o predmet ochrany a chránené územie, na výkon ktorých je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody alebo výkon ktorých je zakázaný podľa tohto zákona

V území sa nevymedzujú činnosti týkajúce sa zabezpečenia starostlivosti o predmet ochrany územia, na ktoré je potrebný súhlas alebo ktoré sú v 3. stupni ochrany zakázané.

4.2.1. Identifikácia nesúladov navrhovaného stupňa ochrany a navrhovanej územnej a časovej doby uplatňovania zákazov a obmedzení s navrhovaným spôsobom starostlivosti a využívania územia, návrh riešenia na ich odstránenie

Kapitola sa nevypracováva. V navrhovanom území nedochádza k ohrozeniu jednotlivých predmetov ochrany územia alebo ku konfliktom záujmov v prípade prekryvu opatrení na zabezpečenie starostlivosti o viaceré predmety ochrany.

5. Návrh riešenia spôsobu a určenia výšky poskytnutia náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania zámenou, výkupom nájmom a zmluvnou starostlivosťou, spôsob náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania

5.1. Zoznam pozemkov navrhovaných na riešenie náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania formou zámeny, výkupu, nájmu a zmluvnej starostlivosti s uvedením parcelného čísla pozemku podľa registra "C" alebo registra "E", výmery a druhu pozemku, čísla listu vlastníctva alebo pozemkovoknižnej vložky s uvedením kraja, okresu, obce a katastrálneho územia, formy vlastníctva, hodnoty pozemku a porastov, stupňa ochrany a územnej a časovej doby uplatňovania zákazov a obmedzení na pozemku vrátane činností na zabezpečenie starostlivosti o predmety ochrany, na výkon ktorých je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody alebo výkon ktorých je zakázaný podľa tohto zákona

V chránenom území sa vyskytujú výlučne pozemky vo vlastníctve štátu, ktoré sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p., na ktoré sa nevzťahuje systém náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania v zmysle § 61 zákona o ochrane prírody a krajiny. Z toho dôvodu sa kapitola nevypracováva.

5.2. Určenie predpokladanej priemernej ročnej výšky nájmu pozemkov pre všetky pozemky rovnakého druhu v jednotlivých ekologicko-funkčných priestoroch

Kapitola sa nevypracováva, nakoľko sa v chránenom území nepredpokladá nájom

pozemkov.

5.3. Určenie predpokladanej výšky odplaty za zmluvnú starostlivosť v jednotlivých ekologicko-funkčných priestoroch

Kapitola sa nevypracováva, nakoľko sa v chránenom území nepredpokladá riešenie náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania formou zmluvnej starostlivosti.

6. Ekonomické a sociálne zhodnotenie vplyvu uplatňovania obmedzení bežného obhospodarovania s dlhodobým výhľadom limitov, regulatív a opatrení

6.1. Určenie vplyvu obmedzenia bežného obhospodarovania pozemkov

6.1.1. Určenie predpokladanej výšky finančných prostriedkov na zabezpečenie finančnej náhrady a náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania zámenou, výkupom nájmom a zmluvnou starostlivosťou

Uplatnenie navrhovaného tretieho stupňa ochrany v predmetnom navrhovanom CHÚ nebude mať vplyv na ekonomické zhodnotenie s dlhodobým výhľadom limitov, regulatív a opatrení. V rámci navrhovaného chráneného územia s tretím stupňom ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny nevzniká žiadna náhrada ujmy za obmedzenie bežného obhospodarovania na týchto pozemkoch, nakoľko ide o pozemky štátu v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p..

6.1.2. Určenie predpokladaného vplyvu zámeny, výkupu, nájmu pozemkov, obmedzení intenzity výroby a dodatočných nákladov na hospodárenie štátnych podnikov

Dodatočné náklady pre správcu vodného toku z titulu ochrany územia predpokladáme hlavne administratívneho charakteru. V kapitole 3.2 boli identifikované činnosti, pri realizácii ktorých môže dôjsť k zhoršeniu súčasného stavu predmetov ochrany územia. Vlastník alebo správca pozemkov je povinný tieto činnosti vopred oznamovať orgánu ochrany prírody, aby sa posúdil rozsah a vplyv konkrétnej činnosti na predmety ochrany. Vzniknú mu teda dodatočné náklady spojené s vlastným oznámením činnosti na orgán ochrany prírody (mzdové náklady, poštovné). Nakoľko predpokladáme, že pri obmedzení činnosti dôjde skôr k zníženiu rozsahu plánovanej činnosti alebo jej usmernenie na inú časť územia, nepredpokladáme ďalšie zvýšenie dodatočných nákladov na hospodárenie štátnych podnikov.

6.2. Zoznam pozemkov oslobodených od dane z pozemkov

V rámci navrhovaného CHÚ sú všetky pozemky oslobodené od dane z pozemkov. Z tohto dôvodu sa samostatný zoznam nespracováva.

6.3. Určenie predpokladaného vplyvu na zamestnanosť

Analyzovali sa nasledovné okruhy otázok vo vzťahu k zamestnanosti.

Otázka č. 1: Uľahčuje vyhlásenie predmetného CHÚ vznik nových pracovných miest?
Vyhlásením územia je možné žiadať o financie z projektov (tým môžu vzniknúť aj nové pracovné miesta) na zabezpečenie alebo zlepšenie priaznivého stavu biotopov a biotopov druhov v chránenom území, je možné začať zabezpečovať sprievodcovskú službu v území, environmentálnu výchovu k zvýšeniu povedomia miestneho obyvateľstva až na úrovni regiónu. Založiť regionálnu značku – rôznych produktov, hlavne z poľnohospodárskej a lesnej činnosti z oblasti, čo bude propagovať región aj chránené územie a v konečnom dôsledku zvýši hrdosť miestnych obyvateľov a prispeje k možnosti zvýšenej návštevnosti územia.

Otázka č. 2: Vedie vyhlásenie predmetného CHÚ priamo k zániku pracovných miest?
Vyhlásenie chráneného územia a navrhované činnosti v území nemajú vplyv na zánik pracovných miest.

Otázka č. 3: Ovplyvňuje vyhlásenie predmetného CHÚ dopyt po práci?
Vyhlásením chráneného územia a jeho propagáciou je možné predpokladať zvýšený záujem o služby hlavne v oblasti turistiky a poskytovania informácií.

Otázka č. 4: Má vyhlásenie predmetného CHÚ dosah na fungovanie trhu práce?
Vyhlásenie chráneného územia nebude mať vplyv na fungovanie trhu práce.

Otázka č. 5: Má vyhlásenie predmetného CHÚ špecifické negatívne dôsledky pre isté skupiny profesií, skupín zamestnancov či živnostníkov?
Vyhlásenie chráneného územia nebude mať špecifické negatívne dôsledky pre isté skupiny profesií, skupín zamestnancov či živnostníkov.

Otázka č. 6: Ovplyvňuje vyhlásenie predmetného CHÚ špecifické vekové skupiny zamestnancov?
Vyhlásenie chráneného územia neovplyvní špecifické vekové skupiny zamestnancov.

Z celkového hodnotenia vyplýva, že vyhlásenie chráneného územia by mohlo mať pozitívny vplyv na zamestnanosť hlavne v oblasti služieb pre verejnosť a manažmentu chráneného územia.

7. Návrh technického vybavenia územia

7.1. Opis technického vybavenia

7.1.1. Návrh označenia chráneného územia a ochranného pásma

Technické vybavenie CHÚ spočíva v osadení 9 nových stĺpov pozdĺž hranice CHÚ.

Prvý stĺp bude osadený na rozhraní parciel KNC č. 399, 796, 898/3 a 898/4, vedľa intravilánu obce Čertižné. Na tento stĺp bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom, tabuľa s označením kategórie CHÚ a tabuľa s piktogramami.

Druhý stĺp v k. ú. Čertižné bude osadený oproti PR Čertižnianské lúky, na rozhraní parciel KNC č. 757, 882 a 898/4. Na stĺp bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom, tabuľa s označením kategórie CHÚ, ako aj tabuľa s piktogramami. Na stĺpe bude osadená aj informačná tabuľa pre verejnosť vzhľadom na vyčlenenie verejne prístupného miesta.

Tretí stĺp v k. ú. Čertižné bude osadený na rozhraní parciel KNC č. 771, 883/2 a 898/4. Na stĺp bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom, tabuľa s označením kategórie CHÚ, ako aj tabuľa s piktogramami. Na stĺpe bude osadená aj informačná tabuľa pre verejnosť vzhľadom na vyčlenenie verejne prístupného miesta.

Štvrtý stĺp bude umiestnený v k. ú. Habura na rozhraní parciel KNC č. 2486, 2493 a 2494. Na stĺpe bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom, tabuľa s označením kategórie CHÚ a tabuľa s piktogramami.

Piaty stĺp bude osadený v k. ú. Habura, na rozhraní parciel KNC č. 728/4, 3235 a 3258. Na stĺp bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom, tabuľa s označením kategórie CHÚ a tabuľa s piktogramami.

Šiesty stĺp bude osadený v k. ú. Borov, na hranici parciel KNC č. 432 a 426 v mieste poľnej cesty smerujúceho k brodu. Na stĺp bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom, tabuľa s označením kategórie navrhovaného CHÚ a tabuľa s piktogramami. Na stĺpe bude osadená aj informačná tabuľa pre verejnosť vzhľadom na vyčlenenie verejne prístupného miesta.

Siedmi stĺp bude osadený v k. ú. Borov, na hranici parciel KNC č. 432 a 424/1 v mieste poľnej cesty smerujúceho k brodu. Na stĺp bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom, tabuľa s označením kategórie navrhovaného CHÚ a tabuľa s piktogramami. Na stĺpe bude osadená aj informačná tabuľa pre verejnosť vzhľadom na vyčlenenie verejne prístupného miesta.

Ôsmi stĺp bude osadený v k. ú. Borov na rozhraní parciel KNC č. 67, 228/1, 425/2 a 432. Na stĺp bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom, tabuľa s označením kategórie navrhovaného CHÚ a tabuľa s piktogramami.

Deviaty stĺp bude osadený v k. ú. Borov na rozhraní parciel KNC č. 67, 424/2 a 432. Na stĺp bude osadená normalizovaná tabuľa so štátnym znakom, tabuľa s označením kategórie navrhovaného CHÚ a tabuľa s piktogramami.

Mapa technického vybavenia v navrhovanom chránenom území CHA Laborec je uvedená ako príloha č. 8.10..

Kalkulácia nákladov na označenie a technické vybavenie územia

Drevený stĺp z tvrdého dreva 9x (10x10x300 cm, 40,00€/ks) .....360,00 Eur
Kotevná pätka osadená v betóne 9x (19,15 €/ ks) .....172,35 Eur
Označenie hraníc ..... 100 Eur
Pravidelná údržba a obnova značenia 1x ročne.....50 Eur
Kovová tabuľa 9x (40 x 30 cm, 4,8 Eur / kus).....43,2 Eur
Kovová tabuľa 9x (10 x 30 cm, 1,67 Eur / kus).....15,03 Eur
Samolepiaca fólia - Štátny znak 9x (1,07 Eur / kus).....9,63 Eur
Samolepiaca fólia s označením kategórie CHÚ 9x (0,71 Eur / kus)....6,39 Eur
Samolepiaca fólia s 4 piktogramami 9x (4x 0,23 Eur / kus).....8,28 Eur
Informačná tabuľa 4x (100,00 Eur/ks) .....400,00 Eur
Spolu: .....1164,88 Eur

7.1.2. Označenie zón chráneného územia

Vzhľadom na charakter územia sa zóny nevyčleňujú.

7.1.3. Označenie prístupových miest do chráneného územia

Prístupové cesty do územia sa neoznačujú. Verejne prístupné miesta budú označené informačnými tabuľami pre verejnosť o celkovom počte 4 kusy. Umiestnenie týchto tabúľ je uvedené v kapitole 7.1.1..

8. Prílohy v analógovej a elektronickej podobe vo formáte PDF

8.1. Prehľad odbornej literatúry a použitých odborných podkladov

- STANOVÁ, V., VALACHOVIČ, M., (eds.) 2002: Katalóg biotopov Slovenska. Daphne – Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 s.
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Výnos MŽP SR č. 3/2004/5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu
- Vyhláška MŽP Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov
- GEHINOVÁ, B. A KOL., 1994: R-ÚSES okresu Humenné. SAŽP Centrum ochrany prírody a krajiny Banská Bystrica, Stredisko Prešov
- KOMÁR, S. A KOL., 1997: ÚPN VÚC Prešovského kraja. APS s.r.o., Prešov
- PEKARIK, L., KOŠČO, J., 2006: Ichtyofauna povodia horného Laborca v okrese Medzilaborce (Záverečná práca), Bratislava
- ŽITŇAN, D., 2006: Mapovanie a ochrana modráčikov z rodu *Maculinea* v CHKO Východné Karpaty, Ústav zoológie, SAV Bratislava
- KROPILÁK, M., STRHAN, M., HUDÁK, J., A KOL., 1977 – 1978: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku I. - III.. Veda, vydavateľstvo SAV, Bratislava.
- www.sopsr.sk
- www.katasterportal.sk
- sk.wikipedia.org (otvorená slovenská online encyklopédia so slobodným obsahom, ktorý môže každý používať, pridávať a meniť)
- www.minv.sk/?informacie-odboru-vystavby-a-bytovej-politiky
- BALÁŽ, D., MARHOLD, K., & URBAN, P. EDS., Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20 (Suppl.).
- BERNADOVIČ, F., A KOL., 2003: NETOPIERE tajomný obyvatelia jaskýň, Správa slovenských jaskýň v Liptovskom Mikuláši: 22, 23, 27-34, 42-43.
- HALČIKOVÁ, K., (eds.), 2011: Atlas druhov európskeho významu pre územia NATURA 2000 na Slovensku, Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Liptovský Mikuláš: 122-512.
- HENSEL, K., MUŽÍK, V., 2001: Červený (ekosozologický) zoznam mihúľ (Petromyzontes) a rýb (Osteichthyes) Slovenska (december 2001) In: Baláž, D., Marhold, K., & Urban, P. eds., Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20 (Suppl.): 117-118.
- HOLECOVÁ, M., FRANC, V., 2001: Červený (ekosozologický) zoznam chrobákov (Coleoptera) Slovenska (december 2001) In: Baláž, D., Marhold, K., & Urban, P. eds., Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20 (Suppl.): 117-118.
- KAUTMAN, J., BARTÍK, I., URBAN, P., 2001: Červený (ekosozologický) zoznam obojživelníkov (Amphibia) Slovenska (december 2001) In: Baláž, D., Marhold, K., & Urban, P. eds., Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20 (Suppl.): 117-118.
- KAUTMAN, J., BARTÍK, I., URBAN, P., 2001: Červený (ekosozologický) zoznam plazov (Reptilia) Slovenska (december 2001) In: Baláž, D., Marhold, K., & Urban, P. eds., Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20 (Suppl.): 149.
- KULFAN, M., KULFAN, J., 2001: Červený (ekosozologický) zoznam motýľov (Lepidoptera) Slovenska (december 2001) In: Baláž, D., Marhold, K., & Urban, P. eds., Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20 (Suppl.): 136
- PEKÁRIK, L., 2002: Ichtyofauna povodia rieky Laborec SEMINÁRNA PRÁCA, UK v Praze, Přirodovědecká fakulta, katedra zoologie: 27.
- PEKÁRIK, L., Koščo, J., 2006: Ichtyofauna povodia horného Laborca v okrese Medzilaborce záverečná správa, Bratislava: 1-5.
- ŽIAK, D., URBAN, P., 2001: Červený (ekosozologický) zoznam cicavcov (Mammalia) Slovenska

(december 2001) In: Baláž, D., Marhold, K., & Urban, P. eds., Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20 (Suppl.): 155-156.

- vodohospodárska mapa SR 1:50 000 (VHM50) s topografickým podkladom základnej mapa 1:50 000 (ZM50)

8.2. Situačný náčrt chráneného územia

V prílohách.

8.2.1. Situačný náčrt prekryvu CHA s inými územiami

V prílohách.

8.2.2. Mapové vymedzenie hraníc verejne prístupných častí chráneného územia

V prílohách.

8.2.3. Situačný náčrt priebehu hranice chráneného územia na parcele KNC č. 2494 k. ú. Habura

V prílohách

8.3. Zoznam pozemkov podľa registra "C" alebo registra "E"

V prílohách.

8.4. Mapa celistvosti a lokalizácie pozemkov vo vlastníctve štátu

V prílohách.

8.5. Situačný náčrt predmetu ochrany, najmä vymedzenie hraníc biotopov alebo komplexov biotopov s rovnakým alebo podobným spôsobom starostlivosti – biotopy európskeho a národného významu

8.5.1. Situačný náčrt predmetu ochrany – biotopy Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy a Br6 Brehové porasty deväťsilov

V prílohách.

8.5.2. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu netopier obyčajný

V prílohách.

8.5.3. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu podkovár malý

V prílohách.

8.5.4. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu bobor vodný

V prílohách.

8.5.5. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu vydra riečna

V prílohách.

8.5.6.Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu mlok hrebenatý

V prílohách.

8.5.7. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu pĺž zlatistý

V prílohách.

8.5.8. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu mrena stredomorská

V prílohách.

8.5.9. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu bystruška potočná

V prílohách.

8.5.10. Situačný náčrt predmetu ochrany biotopu druhu ohniváčik veľký

V prílohách

8.6. Mapa ekologicko-funkčných priestorov

Príloha sa nespracováva, EFP v území neboli vyčlenené.

8.7. Situačný náčrt alebo mapa prírodoochranného hodnotenia biotopov

8.7.1. Mapové vymedzenie hraníc pôvodných alebo ľudskou činnosťou málo pozmenených predmetov ochrany

Príloha sa nespracováva. V CHA Laborec nie je evidovaný výskyt biotopov, ktoré sú človekom a jeho činnosťou neovplyvnené alebo len málo ovplyvnené a pozmenené.

8.7.2. Mapové vymedzenie hraníc predmetu ochrany, kde priaznivý stav predmetu ochrany nemožno, alebo vzhľadom na cieľ ochrany nie je žiaduce zabezpečiť bežným obhospodarovaním

V prílohách

8.7.3. Mapové vymedzenie hraníc pozemkov dotknutých potrebou zavádzať preventívne opatrenia

V prílohách. Vyznačené oblasti sú zamerané na odstraňovanie inváznych druhov rastlín.

8.7.4. Mapové vymedzenie hraníc predmetu ochrany s rovnakým alebo podobným navrhovaným spôsobom starostlivosti, kde priaznivý stav ochrany tohto predmetu ochrany záleží na obhospodarovaní človekom

V prílohách. Cielený manažment je zameraný na odstraňovanie inváznych druhov rastlín.

8.7.5. Mapové vymedzenie hraníc častí chráneného územia, kde priaznivý stav časti krajiny závisí na bežnom obhospodarovaní

Príloha sa nespracováva. Uvedené obmedzenia a opatrenia sú nad rámec bežného obhospodarovania a dotýkajú sa celého chráneného územia.

8.8. Mapa navrhovaných stupňov ochrany

V prílohách.

8.9. Mapa pozemkov oslobodených od dane z pozemkov

V prílohách.

8.10. Mapa technického vybavenia

V prílohách.

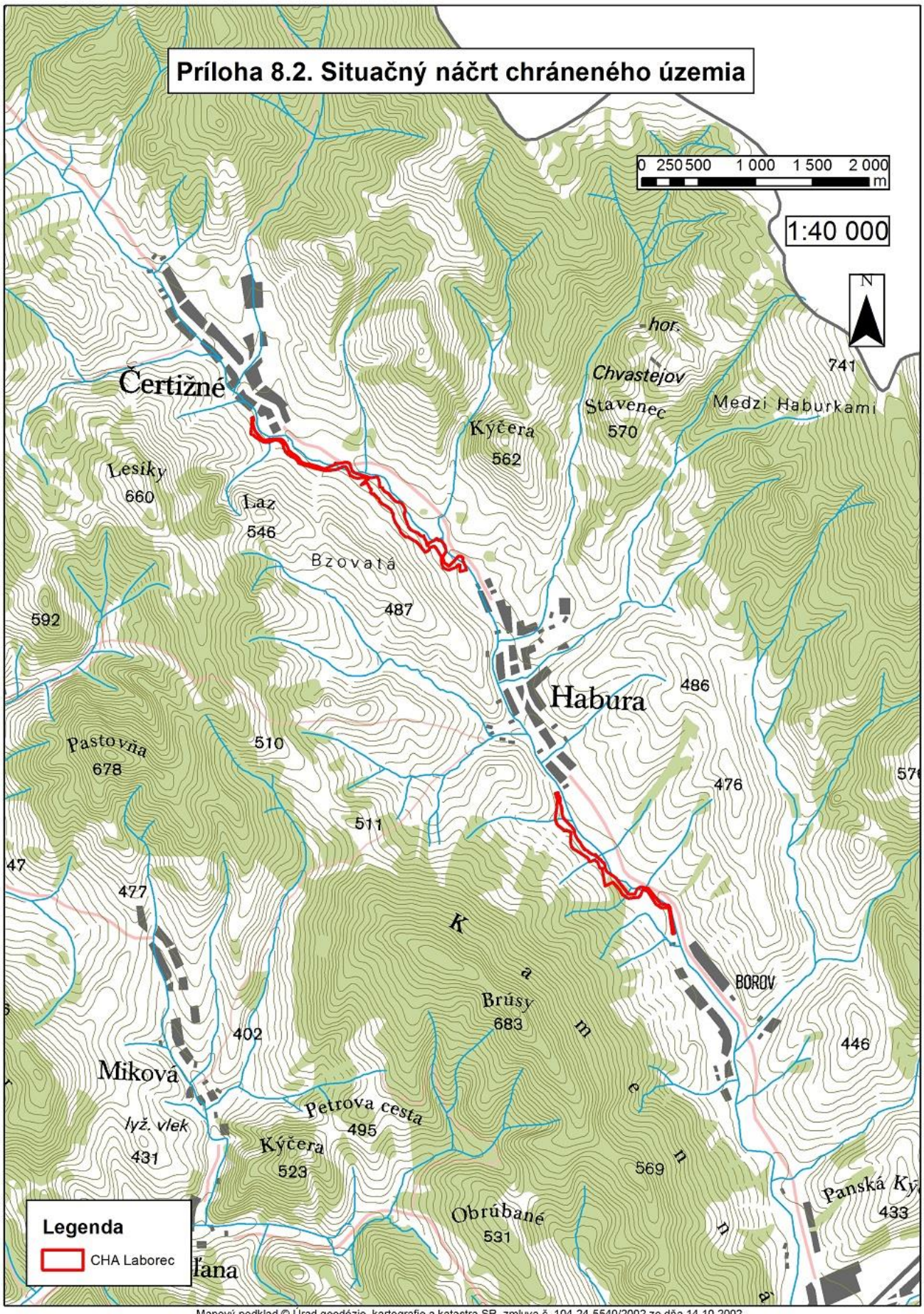

Mapový podklad © Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, zmluva č. 104-24-5540/2002 zo dňa 14.10.2002
Tematické spracovanie © Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, S-CHKO Východné Karpaty, 2016